

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И
НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ – НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

И Н Ф О Р М А Ц И Ј А
О ПРАВОСУДНОМ ИСПИТУ У 2018. ГОДИНИ

Нови Сад, март 2019. године

1. Увод

Законом о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Сл. гласник РС”, бр. 99/2009 – 3, 99/09, 67/2012 – Одлука Уставног суда ИУз-353/2009), чланом 77, Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина) поверена је надлежност образовања испитних одбора и организације полагања правосудног испита, у складу с прописима који уређују тај испит. Ова надлежност поверена је само у односу на кандидате са пребивалиштем на територији АП Војводине.

Чланом 37. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Сл. лист АП Војводине”, бр. 37/2014, 54/2014 – др. пропис, 37/2016 и 29/2017), у оквиру делокруга рада Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат), прописана је надлежност обављања послова државне управе који су законом поверени АП Војводини, а у вези су с правосудним испитом.

Секретаријат – као покрајински орган надлежан за послове управе – једном годишње или по потреби информисе Покрајинску владу о организованом и одржаном правосудном испиту у протеклој години, након чега се информација доставља Министарству правде, из чије је надлежности поверено обављање ових послова.

Информација о правосудном испиту у 2018. години настала је на основу података из службене евиденције која се о овом испиту води, као и на основу статистичких података који се воде и прате у Секретаријату. Она обухвата податке о броју кандидата, приказ њихове квалификационе структуре (према радном искуству стеченом пре полагања испита), сумиране резултате са испита и упоредни приказ за 2017. годину и године које јој претходе.

2. Опште напомене

Правосудни испит се организује и спроводи у складу са Законом о правосудном испиту („Сл. гласник РС”, бр. 51/97) и Правилником о полагању правосудног испита („Сл. гласник РС”, бр. 14/98 и 88/08). Градиво и правни извори за полагање испита прописани су Правилником о Програму правосудног испита („Службени гласник РС”, бр. 51/97).

Правосудни испит састоји се из писменог и усменог дела и обухвата седам предмета: Уставно право и правосудно организационо право, Кривично (казнено) право, Грађанско право, Трговинско (привредно) право, Међународно приватно право, Управно право и Радно право.

Писмена провера знања подразумева самосталну израду првостепене пресуде или другог акта (тужбе, жалбе, оптужног акта итд.). Један дан опредељен је за писмени део испита из Кривичног права, а други дан за писмени из Грађанског права. Испитивачи из односних испитних предмета прегледају, анализирају и оцењују сваки рад појединачно. Писмене радове, који су добили оцене „добро” и „одлично”, прегледају и филолози, те анализирају и оцењују општу језичку писменост кандидата.

На усменом делу испита проверава се познавање и разумевање позитивних прописа и судске праксе, као и правилно расуђивање и начин излагања кандидата. Питања која кандидат добије, оцена његовог одговора и излагања, као и друге примедбе, за сваког кандидата понаособ уписују се у записник који води секретар испитног одбора.

Секретаријат од марта 2002. године организује, као поверени посао државне управе, полагање правосудног испита за кандидате са пребивалиштем на територији АП Војводине. Покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине

– националне заједнице је решењем бр. 128-02-268/2016 од 1.9.2016. године и решењем бр. 128-02-60/2018 од 25.4.2018. године, из реда истакнутих правника, образовао Први и Други испитни одбор, пред којима се полагао испит у току 2018. године.

О успеху кандидата оствареном на испиту, на основу Закона о правосудном испиту, у Секретаријату се води службена евиденција, на основу које се издају уверења о положеном правосудном испиту. За кандидате који то желе, израђује се двојезично уверење – на српском језику и једном од језика националних мањина који је у службеној употреби у АП Војводини.

3. Организација испита у 2018. години

У 2018. години правосудни испит је организован у десет испитних рокова – током целе године, осим у јулу и августу. У сваком испитном року усмени део испита имао је јавни карактер, те је, у оној мери у којој су то допуштали услови у просторијама у којима се испит одржава, свим заинтересованим лицима омогућено да присуствују испиту. На писменом делу испита, у складу са законом, јавност је била искључена.

Писмени део правосудног испита организован је у Скупштини Аутономне покрајине Војводине и у салама Апелационог суда у Новом Саду. Усмени део испита полаган је у судницама и салама које су уступали Апелациони суд у Новом Саду, Виши суд у Новом Саду и Привредни суд у Новом Саду.

Поводом сваког захтева странке за полагање правосудног испита у оквиру Секретаријата водио се управни поступак. Покрајински секретар, у оквиру својих овлашћења, решавао је о праву странака да полажу правосудни испит. Пре подношења захтева, кандидати су били у могућности да се усмено, путем телефона или непосредно информишу о формално-правним условима за полагање правосудног испита и о организацији испита. Такође, кандидати су се обавештавали путем и-мејла или интернет странице Секретаријата која се редовно ажурира.

4. Број и успех кандидата у 2018. години

Током 2018. године, пред оба испитна одбора, правосудни испит полагало је укупно 298 кандидата, док је 222 кандидата накнадно (на поправном) полагало неки од предмета. Од укупног броја кандидата који су полагали цео испит (298), положило је 38 кандидата, 208 кандидата упућено је на накнадно полагање (поправни) из једног или више предмета, а 52 кандидата није положило цео испит. Од оних кандидата који су накнадно полагали неки од предмета (222), њих 170 положило је испит, док њих 52 није положило правосудни испит.

Табела 1. приказује број укупан број кандидата и успех:

Полагали		Положили	Упућени на накнадно полагање	Нису положили
Први пут	Накнадно	Укупно		Укупно
298	222	208	208	104

Табела 2. приказује тзв. целе кандидате (полажу цео испит први пут) и њихов успех:

Полагали	Положили	Упућени на накнадно полагање	Нису положили
298 (100%)	38 (13%)	208 (70%)	52 (17%)

Табела 3. приказује тзв. накнадне кандидате (полажу неке од предмета које у претходном полагању нису положили) и њихов успех:

Полагали	Положили	Нису положили
222 (100%)	170 (76%)	52 (24%)

У погледу општег успеха кандидата који су положили правосудни испит, најбројнији су кандидати оцењени са „положио“ – 205. Кандидата чији је општи успех на испиту „положио врло добро“ има три, док ниједан кандидат у току 2018. године није „положио са одликом“.

Општи успех	Број кандидата
„Положио“	205
„Положио врло добро“	3
„Положио са одликом“	/
„Није положио“	104

У Секретаријату се у регистрима води прописана службена евиденција за сваког кандидата који је полагао правосудни испит, на основу које је, по захтеву странака, у току 2018. године, издато 94 уверења.

Регистри правосудних испита чувају се трајно у Секретаријату од 1956. до 1992. године и од марта 2002. године па надаље.

4. Полна структура и структура према занимању кандидата у 2018. години

Полна структура кандидата који су први пут полагали правосудни испит у току 2018. године указује на то да је већа заступљеност жена (173) него мушкараца (125).

Према структури занимања кандидата, односно према врсти послова које су кандидати обављали приликом стицања услова за полагање правосудног испита, највише је кандидата који су радно искуство стекли у правосудју. Међу њима најбројнији су адвокатски приправници – 204, судијски приправници и волонтери – 57, потом следе тужилачки приправници – 16. Број кандидата који су услов за полагање правосудног испита стекли у привреди или у установама јесте 7, док кандидата који су услов стекли у државним органима, органима локалне самоуправе или у покрајинским органима, у шта се убрајају и јавнобележнички приправници и јавни извршитељи, било је 14.

Занимање кандидата	Број кандидата
Адвокатски приправници	204
Судијски приправници	57
Тужилачки приправници	16
Привреда / установе	7
Државни / локални / покрајински органи	14
УКУПНО	298

5. Упоредна анализа 2011. – 2018. година

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
укупно кандидата	300	324	342	418	412	434	416	298
у односу на претходну годину (%)	/	+8%	+5%	+ 22%	- 1%	+ 5%	- 4%	- 28%

Упоредна анализа података из претходних година указује на тенденцију повећања укупног броја кандидата који први пут полажу правосудни испит до 2014. године (без оних који полажу поправни), када се тај број устаљује. Наиме, у 2012. години тај број је повећан за 8% у односу на 2011. годину, а у 2013. години, у односу на претходну годину, број кандидата повећан је за 5%. 2014. године, повећање броја кандидата износи 22%. У 2015. години тај број је незнатно мањи – за 1,4% кандидата у односу на 2014. годину и у 2016. години, тај број је већи за 5%, док је у 2017. години за 4 % мањи. У 2018. години, тај број је знатно мањи него претходне године.

Пролазност на правосудном испиту, када су у питању кандидати који полажу цео испит, у претходних седам година износи у просеку 27% (приближно једна четвртина кандидата положи правосудни испит из првог полагања) – приметно је да пролазност на правосудном испиту опада и тај тренд је настављен у 2018. години.

Када су у питању кандидати који накнадно полажу неки од предмета, пролазност је знатно већа, али такође уз опадање, и износи у последњих осам година у просеку 90%.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
% кандидата који полаже испит у првом полагању	46%	40%	27%	22%	21%	20%	13%
% кандидата који положе испит у накнадном полагању	97%	95%	97%	93%	90%	83%	76%

ЗАВРШНЕ КОНСТАТАЦИЈЕ

1. Правосудни испит у 2018. години организован је и спроведен у десет испитних рокова. Писмени део правосудног испита организован је у Скупштини града Новог Сада, Скупштини Аутономне покрајине Војводине и салама Апелационог суда у Новом Саду, док је усмени део испита полагаан у судницама, које су за ту прилику уступили Апелациони суд у Новом Саду, Виши суд у Новом Саду и Привредни суд у Новом Саду.
2. Правосудни испит, организован и спроведен у 2018. години, имао је јавни карактер, обезбеђено је поштовање права на службену употребу језика и писама, права припадника националних мањина да користе свој језик у поступку пред органом, те права на издавање двојезичких образаца уверења.
3. У току 2018. године правосудни испит је полагало укупно 298 кандидата. На основу упоредне анализе, приметан је тренд смањења кандидата који желе да полажу правосудни испит, као и тренд смањења броја кандидата који положе правосудни испит, како оних који први пут полажу испит, тако и оних који га полажу накнадно.